1F4 **D1**

D.El.Ed. Examination

JUNE, 2019

First Year (2016 Revised Syllabus)

PROFICIENCY IN MARATHI (Part I)

Time : 11.00 to 1.00 Hrs.

Date : 11/6/2019 **(3 Pages)** **Max. Marks : 40**

1. (अ) योग्य जोड्या जुळवा : 3

'अ'	'ब'
(1) अहिराणी	(अ) डांग
(2) 'ह'	(ब) उभयान्वयी अव्यय
(3) 'आणि'	(क) धुळे
	(ड) महाप्राण

(ब) खालील वाक्यांची वाक्यपूर्ती करून वाक्य पुन्हा लिहा : 2

(1) लक्षपूर्वक ऐकणे म्हणजे ....

(2) उथळ पाण्याला ....

(क) खालील शब्दकोडे पूर्ण करा :

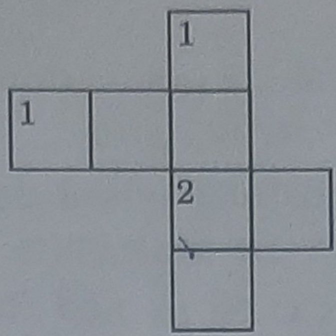

उभा शब्द :

(1) एक बोलीभाषा

आडवे शब्द :

(1) भाषणाचा एक प्रकार

(2) एक कल्पनेने दिलेले नाव.

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी *60* ते *80* शब्दांत लिहा : 8

(1) श्रवणाचे महत्त्व लिहा.

(2) भाषा म्हणजे काय ? भाषा अभ्यासाची तत्त्वे स्पष्ट करा.

(3) 'भाषेचा शास्त्रशुद्ध अभ्यास करण्यासाठी व्याकरणाची गरज असते.' विधान स्पष्ट करा.

(4) अर्थपूर्ण वाक्यरचना करता येणे यात अचूकतेचे महत्त्व लक्षात घेऊन दोन अचूक प्रश्न तयार करा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी *120* ते *160* शब्दांत लिहा : 12

(1) मराठी भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

(2) मराठी भाषेतील प्रभुत्वाचे महत्त्व तुम्ही विद्यार्थ्यांना कसे पटवून द्याल ?

किंवा

व्याकरणातील 'वचन' हा घटक खेळाच्या माध्यमातून कसा शिकवाल ? हे तीन खेळाद्वारे स्पष्ट करा.

(3) भाषणामध्ये शुद्ध व स्पष्ट उच्चाराचे महत्त्व लक्षात घेऊन विद्यार्थ्यांचे उच्चार शुद्ध व स्पष्ट होण्याकरता कोणत्या शैक्षणिक साधनाचा वापर कराल ?

(4) संप्रेषण म्हणजे काय ? संप्रेषण प्रक्रिया यशस्वी होण्याकरता संप्रेषण अध्यापन पद्धतीचा अध्यापनात कसा वापर कराल ?

किंवा

संभाषण कौशल्याच्या विकासाकरता अनौपचारिक संभाषणाचा एक नमुना तयार करा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी *200* ते *250* शब्दांत लिहा : 12

(1) भाषांतर म्हणजे काय ? भाषांतराचे महत्त्व उदाहरणासह स्पष्ट करा.

(2) विद्यार्थ्यांचा मराठी शब्दभांडार वाढवण्याकरता कोणते उपक्रम राबवाल ?

(3) फरक स्पष्ट करा – आवाज आणि भाषण.

किंवा

वर्ण म्हणजे काय ? वर्णांचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.